

Струка (назив):	ЕКОНОМИЈА ПРАВО И ТРГОВИНА	
Занимање (назив):	Пословно-правни техничар, Економски техничар	
Предмет (назив):	Монетрана економија и банкарство-изборни предмет	
Опис (предмета):	Стручно-теоријски	
Модул (наслов):	Финансијски инструменти	
Датум: 2023.	Шифра:	Редни број: 02
Сврха		
На крају модула ученици ће стећи знања о акцијама и обвезницама, врстама и вредновању акција и обвезница и облицима инвестирања.		
Специјални захтјеви / Предуслови Предходно савладан модул из изборног предмета – Финансијска тржишта и предходни модул из предмета Финансијска тржишта У настави са ученицима оштећеног вида простор уредити на начин да њима буде познат. Уколико долази до измјене простора, ученике обавјестити о томе. Позиција и положај мјеста ученика у учионици потребно је организовати на начин да ученик има могућност да прати наставу, види таблу и чује наставника а све то у зависности од преосталих и функционалне употребе визуелних способности. Пожељно је да позиција мјеста ученика буде у близини табле и катедре наставника. Наставу концептуализовати на начин да буде у што већој мјери заснована на познатом искуству, конкретним примјерима и очигледним наставним средствима. У настави са ученицима оштећеног вида а који при томе могу да прате визуелне садржаје, пожељно је користити аудиовизуелна средства у циљу што бољег приближавања апстрактних појмова. То се односи на употребу дигиталне технологије и садржаја са интернета у којима су на адекватан начин приказани садржаји који се обрађују. Са ученицима оштећеног вида користити очигледна наставна и дидактичка средства која су доступна за тактилну перцепцију. Уколико се у настави користе рачунари потребно је да сваки од рачунара на коме се одржава настава и на коме се ученици оспособљавају за кориштење рачунара, буде опремљена неким од говорних софтвера(читача екрана) за слијепу и слабовида лица или софтвера за увећање екрана за слабовида лица. То подразумјева говорне софтвере као што су: JOWS, NWDA, синтетизатор говора (AnReader), ABBYY FineReader, или неке друге софтвере који омогућавају рад овој популацији ученика, те софтвере за увећање екрана као што је програм: MAGIC. Поред говорних софтвера ученицима би требало омогућити доступним и хардвер уређаје као што су: Брајев дисплеј односно Брајев ред, Црно-жуту тастатуру, тастатуру прилагођену нивоу оштећења вида-мембранске тастатуре, Брајеву тастатуру, Брајев штампач за слијепе.		
Циљеви		
-Стицање знања о акцијама (врсте, вредновање, анализа вриједности акција, приноси од улагања у акције) -Стицање знања о обвезницама (појам, емитовање, елементи, рочност) -Стицање знања о купонским, ануитетним и дисконтним обвезницама -Стицање знања о трговању обвезницама -Стицање знања о инвестирању (појам, инвестициони циклус, однос приноса и ризика, стратегијама инвестирања)		
Теме		

1.Финансијски инструменти
2.Основи инвестирања

Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способан да:			
Финансијски инструменти	-Дефинише различите врсте акција и наводи формуле за израчунавање вриједности акција; -наводи и објашњава показатеље који се користе у анализи вриједности акција; -наводи и објашњава образац за израчунавање приноса улагања у акције; -наводи објашњава ризике улагања у акције; -дефинише обвезницу, и наводи њене основне елементе; -објашњава рочност обвезница; -наводи емитенте обвезница; -дефинише купонске , дисконтне и ануитетне обвезнице -објашњава поступак трговања обвезницама приносе и	-Разликује врсте акција и разумије права која оне доносе власнику; -на конкретном примјеру израчунава вриједности акција; -на конкретном примјеру израчунава показатеље који се користе у анализи вриједности акција(EPS, P/E, P/B,удио дивиденде у добити, дивидендну стопу); на конкретном примјеру израчунава капиталну добит -разликује обвезнице и акције; -разликује корпоративне, муниципалне,државне обвезнице; -разликује купонске, дисконтне и ануитетне обвезнице; -на конкретном примјеру израчунава цијену обвезница, новчани ток обвезница и остале елементе обвезница, -разумије појмове „чиста цијена“, „прљава цијена“, припадајућа камата, провизија	Савјесно, одговорно, уредно и правовремено обавља повјерене послове; - ефикасно планира и организује вријеме: - испољи љубазност, комуникативност, ненаметљивост и флексибилност у односу према сарадницима; - одговорно рјешава проблеме у раду, прилагођава се промјенама у раду и изражава спремност на тимски рад; - испољи позитиван однос према професионално - етичким нормама и вриједностима; - испољи иницијативу и предузимљивост - испољава способност самосталног рјешавања проблема и самосталност у раду	На почетку модула ученике упознати са циљевима и исходима наставе,односно учења,планом рада и начином оцјењивања. Наставу реализовати у групама. Овај модул је конципиран тако да ученицима омогући стицање теоријских знања и практичних вјештина из финансијских тржишта . У реализацији користити одговарајуће примјере из праксе, збирку задатака из Финансијских тржишта и упућивати ученике да користе исте у свом раду. Подстицати пројектни и истраживачки рад ученика,. Мотивисати ученике да активно учествују у обради новог садржаја. Успоставити сарадњу са Бањалучком берзом У раду и настави са ученицима оштећеног вида користити важећи уџбеник и стручну литературу на Брајевом писму и увећаној црној штампи; - користи рачунаре који су опремљени говорним софтвером(читач екрана) за слијепа и слабовида лица или софтвера за увећање

		<p>брокера,укупан трошак куповине обвезнице,</p> <p>-на конкретним примјерима израчунава текући принос,принос до доспијећа, каматну стопу обвезнице;</p> <p>-разумије и објашњава ризике улагања у обвезнице</p>		<p>екрана за слабовида лица. Садржаје које је могуће -приближити аудитивном и тактилном икуству и прцепцији ученика оштећеног вида.</p>
<p>Основи инвестирања</p>	<p>-Објашњава појам и мотиве инвестирања ;</p> <p>-наводи и објашњава фазе инвестиционог циклуса;</p> <p>-наводи и објашњава формулу за израчунавање процентуалног приноса инвестиције;</p> <p>-наводи и објашњава ризике инвестирања;</p> <p>-наводи и објашњава стратегије инвестирања;</p> <p>-објашњава фундаменталну и техничку анализу;</p> <p>-Објашњава утицај информација на цијене,</p> <p>-дефинише портфељ и наводи фазе у прављењу портфеља.</p>	<p>-Разумије фазе инвестиционог циклуса,</p> <p>-на конкретном примјеру израчуна процентуални принос инвестиције,</p> <p>номиналну и реалну стопу приноса;</p> <p>-разликује системски ризик и специфични ризик;</p> <p>-израчунава мере ризика на конкретним примјерима,</p> <p>-разумије активну и пасивну стратегију инвестирања;</p> <p>-на конкретном примјеру примјењује фундаменталну и техничку анализу вриједности предузећа;</p> <p>-Објашњава диверзификацију портфеља и њен утицај на ризик.</p>		
<p>Интеграција</p> <p>Овај модул је у интеграцији са предметом финансијска тржишта. Може се користити као основа за наставак образовања, у пракси производних, трговачких и финансијских предузећа</p>				

Извори
Уџбеник: Финансијска тржишта –књига за ученике средњих школа, Бањалучка берза, август 2016. године, Финансијска тржишта-збирка задатака са рјешењима, Бањалучка берза, септембар 2016. године,д руга стручна литература.
Оцјењивање
Према Правилнику Министарства просвјете и културе Републике Српске